

Lag om ändring i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg;

utfärdad den 11 juni 1998.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (1995:1649) om byggande av järnväg

dels att 2 kap. 4 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 1, 2, 3, 7 och 8 §§ samt 5 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 8 § samt 2 kap. 1 a, 1 b och 1 c §§, av följande lydelse.

1 kap.

3 § Vid planläggning av järnväg och vid prövning av ärenden om byggande av järnväg skall 2–4 kap., 5 kap. 3 § och 16 kap. 5 § miljöbalken tillämpas. Fastställande av järnvägsplan enligt denna lag skall därvid jämföras med meddelande av tillstånd enligt miljöbalken.

Vid planläggning, byggande och underhåll av järnväg skall hänsyn tas till både enskilda intressen och allmänna intressen såsom miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. En estetisk utformning skall eftersträvas.

8 § När den verksamhet som har bedrivits på järnväg upphör är verksamhetsutövaren skyldig att ta bort anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning av berörda områden i den omfattning det behövs för att förebygga störningar eller olägenheter i framtiden.

2 kap.

1 § Den som planerar att bygga en järnväg skall genomföra en förstudie. I förstudien skall förutsättningarna för den fortsatta planeringen klarläggas. Förstudien skall även ange om en järnvägsutredning enligt 1 a § behövs innan en järnvägsplan upprättas.

Vid utarbetandet av förstudien skall den som avser att bygga en järnväg samråda enligt 6 kap. 4 § första stycket miljöbalken med berörda länsstyrel-

¹ Prop. 1997/98:90, bet. 1997/98:JoU25, rskr. 1997/98:279.

² Jfr rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT nr L 175, 5.7.1985, s. 40, Celex 385L0337), ändrat genom rådets direktiv 97/11/EG (EGT nr L 73, 14.3.1997, s. 5, Celex 397L0011).

ser, kommuner och ideella föreningar som enligt sina stadgar har till ändamål att ta till vara naturskydds- eller miljöskyddsintressen samt med den allmänhet som kan antas bli särskilt berörd.

Efter samrådet skall den länsstyrelse, inom vars område järnvägsprojektet huvudsakligen skall utföras, enligt 6 kap. 4 § tredje stycket miljöbalken besluta om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet skall fattas efter samråd med övriga berörda länsstyrelser. Bestämmelserna om planer och planeringsunderlag finns i 6 kap. 11–12 §§ miljöbalken.

1 a § En järnvägsutredning skall genomföras när det i förstudien har klarlagts att alternativa sträckningar behöver studeras. I järnvägsutredningen skall redovisas olika utbyggnadsalternativ, som skall jämföras såväl sinsemellan som med alternativet att inte genomföra den aktuella järnvägsutbyggnaden.

En järnvägsutredning skall innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter i övrigt som behövs för att kunna utvärdera och välja alternativ. Miljökonsekvensbeskrivningen skall godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsutredningen.

När det gäller förfarandet för att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen och kraven på denna samt planer och planeringsunderlag skall 6 kap. 3 §, 5–7 §§, 8 § första stycket och 10–12 §§ miljöbalken tillämpas.

1 b § Banverket skall med eget yttrande överlämna frågan om byggande av järnväg till regeringen för prövning enligt 17 kap. 1 § miljöbalken. Det samma gäller om regeringen enligt 17 kap. 3 § miljöbalken har förbehållit sig prövningen av järnvägens tillåtlighet. Regeringens prövning skall ske på grundval av en upprättad järnvägsutredning enligt 1 a §.

1 c § Den som avser att bygga en järnväg skall upprätta en järnvägsplan. En järnvägsplan behöver dock inte upprättas för anläggande av industrispår eller hamnspår uteslutande på egen fastighet. En järnvägsplan får upprättas för avstängning av plankorsning, även när denna åtgärd inte är att betrakta som byggande av järnväg.

I de delar som planen medför att mark eller särskild rätt till mark kan komma att tas i anspråk enligt 4 kap. 1 § skall planen utformas så att de fördelar som kan vinnas med den överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda.

2 § I järnvägsplanen skall den mark och de särskilda rättigheter anges som behöver tas i anspråk för järnvägen och för byggandet av järnvägen. Om mark behöver tas i anspråk med tillfällig nyttjanderätt, skall det av planen framgå vilken mark som avses och under vilken tid den skall nyttjas. Planen skall innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. I de fall länsstyrelsen under förstudien har beslutat att järnvägsprojektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, skall miljökonsekvensbeskrivningen föregås av ett utökad samråd enligt 6 kap. 5–6 §§ miljöbalken, om inte sådant samråd har skett enligt 1 a §. Miljökonsekvensbeskrivningen skall godkännas av berörda länsstyrelser innan den tas in i järnvägsplanen.

När det gäller kraven på miljökonsekvensbeskrivningen samt planer och planeringsunderlag skall 6 kap. 3 §, 7 § och 10–12 §§ miljöbalken tillämpas.

De skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar och andra olägenheter från trafiken eller anläggningen skall anges särskilt i planen. Till planen skall en genomförandebeskrivning fogas. I beskrivningen skall de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av planen redovisas.

3 § Till järnvägsplanen skall en fastighetsförteckning fogas. I fastighetsförteckningen skall, i den mån de berörs av planen, redovisas

1. fastigheter och ägare till dessa,
2. mark- och vattenområden som är samfälliga för flera fastigheter samt ägare till dessa fastigheter,
3. innehavare av annan särskild rätt än bostadsrätt och hyresrätt,
4. gemensamhetsanläggningar enligt anläggningslagen (1973:1149) och samfälligheter enligt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet samt ägarna till de fastigheter som deltar i anläggningarna och samfälligheterna,
5. vägsamfälligheter och vägföreningar.

Om en samfällighetsförening enligt lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter förvaltar samfällighet, särskild rätt eller gemensamhetsanläggning, skall föreningen anges i stället för ägare eller innehavare.

7 § Banverket skall ställa ut en järnvägsplan för granskning. Därvid gäller vad som i 6 kap. 8 § första stycket miljöbalken sägs om att miljökonsekvensbeskrivning skall kungöras och hållas tillgänglig för allmänheten.

En järnvägsplan som enbart avser ombyggnad av järnväg behöver dock ställas ut endast

1. om ombyggnaden bedöms komma att medföra betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med naturresurser, eller
2. om någon annans mark behöver tas i anspråk eller särskild rättighet behöver upphävas eller begränsas och ett sådant ianspråktagande eller upphävande eller en sådan begränsning inte skriftligen medgivits av berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt.

Vad som sägs i andra stycket gäller också i fråga om en järnvägsplan som endast innefattar ändring av planen för ett järnvägsbygge som ännu inte är färdigställt.

8 § En järnvägsplan fastställs av Banverket efter samråd med berörda länsstyrelser. Om Banverket och en länsstyrelse har olika uppfattningar, skall Banverket hänskjuta frågan om att fastställa planen till regeringens prövning. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får Banverket hänskjuta frågan till regeringens prövning.

Om planen innebär att mark eller särskild rätt kan tas i anspråk enligt 4 kap. 1 §, skall Banverket särskilt pröva om de fördelar som kan vinnas med planen överväger de olägenheter som denna orsakar enskilda. Av beslutet att fastställa planen skall framgå om planen ger rätt till sådant ianspråktagande.

Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen samt resultatet av samråd och yttranden skall beaktas då järnvägsplanen fastställs.

Ett beslut om fastställelse av en järnvägsplan skall kungöras. Har samråd enligt 6 kap. 6 § miljöbalken hållits med ansvarig myndighet i annat land skall denna informeras.

5 kap.

2 § Länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Länsstyrelsens beslut enligt 2 kap. 1 § tredje stycket, 1 a § andra stycket eller 2 § första stycket får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

2. Skyldigheten att vidta återställningsåtgärder enligt 1 kap. 8 § gäller även då järnvägen har tillkommit före denna lags ikraftträdande.

3. Ett ärende skall handläggas och bedömas enligt äldre bestämmelser, om det i ärendet ingår en miljökonsekvensbeskrivning som vid denna lags ikraftträdande har överlämnats till länsstyrelsen för godkännande enligt 2 kap. 4 §. Bestämmelserna om miljö kvalitetsnormer i miljöbalken skall dock tillämpas omedelbart.

På regeringens vägnar

LARS ENGVIST

Åsa Kastman Heuman
(Kommunikationsdepartementet)